

سازمان حفاظت محیط زیست
معاونت آموزش و مشارکت های مردمی
مرکز آموزش محیط زیست و تریست محیط بان

بسته آموزشی راهنمای محیط بان

۲

امداد و نجات (لوازم و حوادث)

این بسته آموزشی متعلق به معاونت آموزش و مشارکت های مردمی سازمان حفاظت محیط زیست بوده و دانشکده محیط زیست در تهیه آن امداد قرارداد آموزشی، اقدام به چاپ و انتشار آن نموده است. حقوق معنوی این اثر متعلق به سازمان حفاظت محیط زیست است.

سرشناسه	:	یوسفی، آرش، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	:	امداد و نجات (سوانح و حوادث) / گردآوری و تدوین آرش یوسفی؛ ویراستار فاطمه آرتا، منیژه خلیلی؛ ناظر دفتر آموزش محیط زیست.
مشخصات نشر	:	کرج: دانشکده محیط زیست، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۵۲ ص: مصور، جدول، نمودار؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
فروست	:	بسته آموزشی راهنمای محیطبان؛ ۲.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۵۸۳-۳-۰
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	واژه نامه.
یادداشت	:	کتابنامه.
رصوع	:	امدادسانی
موضوع	:	Disaster relief
موضوع	:	کمک های اولیه
ر.ع	:	injury First aid in illness and
موضوع	:	رانندگی -- حوادث
موضوع	:	Traffic accidents
موضوع	:	کوهنوردی -- حوادث
موضوع	:	Mountaineering accidents
موضوع	:	غرق شدن -- خدمات اورژانس
موضوع	:	Drowning -- Emergency services
موضوع	:	یاری طبیع
موضوع	:	Natural disaster
شناسه افزوده	:	دانشکده محیط زیست
شناسه افزوده	:	سازمان حفاظت محیط زیست، دفتر آموزش محیط زیست و تربیت محیطبان
رده بندی کنگره	:	۱۷۵۵۳
رده بندی دیویی	:	۳۴۸/۳۴۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۶۸۹۷۷۶

نام کتاب	امداد و نجات (سوانح و حوادث)
گردآوری و تدوین	آرش یوسفی
ناشر	دانشکده محیط زیست
ناظر	مرکز آموزش محیط زیست و تربیت محیطبان
ویراستار	فاطمه آرتا - منیژه خلیلی
صفحه آرای	فریبا بهنیا فر
نظارت فنی چاپ	نشر معارف
امور اجرایی و گرافیک	فریبا سلیمی - محسن خلیفه
لیتوگرافی	نقش آور
چاپ	ایبانه
نوبت - سال چاپ	اول - ۱۳۹۸
شمارگان	۱۰۰۰ نسخه
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۵۸۳-۳-۰
	ISBN:
	978-600-98583-3-0

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۷
مقدمه.....	۱۱
۱- توانج مربوط به خودروها و تصادفات.....	۱۳
۱-۱- نجات مصدومین از صحنه تصادفات.....	۱۵
۱-۲- نحوه برخورد با مصدومان حوادث وسایل نقلیه.....	۱۶
۱-۳- رها سازی - بدوین.....	۱۸
۲- حوادث آبی - رقتابی.....	۲۱
۲-۱- سیلاب.....	۲۱
۲-۱-۱- اقدامات امدادی در سیلاب.....	۲۱
۲-۲- غرق شدگی.....	۲۲
۲-۲-۱- وظایف امدادگر به هنگام دیدن فرد غرق.....	۲۲
۲-۲-۲- آشنایی با وسایل شناوری و طریقه استفاده از آنها.....	۲۳
۲-۲-۳- فرایند غرق شدن.....	۲۵
۲-۲-۴- اقدامات امدادی.....	۲۶
۳- حوادث کوهستان.....	۲۸
۳-۱- کوه پیمایی.....	۲۸
۳-۲- بهمن.....	۳۲
۳-۳- کولاک برف.....	۳۵

- ۳۷-..... ۱-۱-۳ علائم و نشانه‌ها
- ۳۸-..... ۱-۳-۳ اقدامات امدادی
- ۳۸-..... ۲-۳-۳ خردگی
- ۳۹-..... ۱-۱-۳ علائم و نشانه‌ها
- ۴۰-..... ۲-۲-۳ کمک‌های اولیه
- ۴۱-..... ۴-۳ ریزش سر و زمین لغزش
- ۴۲-..... ۵-۳ اهمیت هلی‌برد در نجات کوهستان
- ۴۳-..... ۴- حوادث ناشی از توفان و تندباد
- ۴۳-..... ۱-۴ صاعقه
- ۴۴-..... ۲-۴ توفان و تندباد
- ۴۵-..... ۳-۴ توفان شن
- ۴۶-..... ۵- گرم‌زدگی
- ۴۶-..... ۱-۵ علائم
- ۴۶-..... ۱-۱-۵ اقدامات امدادی
- ۴۸-..... خودآزمایی
- ۴۹-..... منابع و مأخذ

پیشگفتار

محیطبانان (نیروهای یگان حفاظت) سازمان حفاظت محیط‌زیست، اسطوره‌های استقامت در حفظ و صیانت از محیط‌زیست کشور می‌باشند. این ایثارگران بی‌ادعا، با صلابت و قدرت و در اوج عشق به حفظ محیط‌زیست، با حداقل امکانات و تجهیزات، حفظ و حراست بخش مهمی از منابع طبیعی بالارزش و منحصر به فرد کشور را بر عهده دارند.

به‌راستی این عزیزان، سربازان سبزاندیش مظهر خدایی و امانت‌دار نسل‌های کنونی و آیندگان، در خط مقدم جبهه محیط‌زیست کشورند. مسئولیت مستقیم اجرای قوانین و مقررات سازمان حفاظت محیط‌زیست در زمینه‌های ضابطین قضایی و با مجوز حدس و گمان به کارگیری سلاح، حفاظت از حیات وحش و اکوسیستم‌ها، جلوگیری از آلودگی و تخریب محیط‌زیست و ممانعت از تجاوز و تعرض به مناطق ملی تحت مدیریت سازمان را بر عهده خواهند داشت.

امروزه محیط‌زیست کشور، در اثر عدم آگاهی مناسب جامعه از اهمیت حفظ محیط‌زیست و تحقق توسعه پایدار، در تمامی سطوح اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی، قربانی توسعه ناپایدار شده است. با وجود آنکه تنها از نظر بحران فقدان فرهنگ زیست‌محیطی آحاد جامعه در کشور، وضعیت خاصی سنگینی بر دوش حافظان محیط‌زیست قرار دارد، همچنین به دلیل کمبود نیروی انسانی در سازمان حفاظت محیط‌زیست، در مقایسه با استانداردهای جهانی، در حال حاضر یک نفر محیطبان، حدود شش برابر بیشتر از یک محیطبان در شرایط متعارف، مناطق سازمان را تحت کنترل و حفاظت دارد.

برای برون رفت از این بن‌بست، ضمن پیگیری در جذب و به کارگیری نیروی انسانی لازم، به تلاش مضاعف و اتخاذ تدابیر ویژه‌ای نیاز می‌باشد. بدین منظور، در

عصر انقلاب دانایی، آموزش، یکی از مهمترین مؤلفه‌ها در توسعه منابع انسانی است که توانایی‌ها و قابلیت‌های فکری، بینشی و ذهنی انسان را بالا می‌برد و تکامل می‌بخشد. سرمایه‌گذاری در توسعه و ارتقاء توانمندی‌های نیروی انسانی، یکی از ارکان و عناصر اصلی پیشرفت ملت‌هاست. خلاقیت‌ها، توسعه فناوری‌ها و پیشرفت‌های علمی و فناوری توسعه یافته، همه و همه ناشی از ذهن‌های آموزش دیده می‌باشد.

بر همین اساس، برای این‌گونه نیروهای مخلص و عاشقان طبیعت که از بذل جان در دنیای پرتلاطم و متغییر با متخلفان، اشرار و تروریست‌های زیست‌محیطی و نیز سازگاری با تملایات و شرایط سخت طبیعی، و عبور از دشوارترین گذرگاه تاریخ محیط‌زیست دریغ ندارند، فراهم نمودن آموزش‌های شغلی، مهارتی و زندگی در شرایط سخت که بتوانند در وقوع هرگونه حوادث و مشکلات احتمالی، پیشگیری و در مواجهه با آن آمادگی لازم را داشته باشند، امری کاملاً ضروری و اجتناب ناپذیر است. از این‌رو، مجموعه کتاب‌های محیط‌بان با رویکرد کمک آموزشی و برای افزایش سطح توانمندی‌های آنان که توسط مرکز آموزش محیط زیست و تربیت محیط‌بان تهیه و تدوین شده است، به منظور ارتقاء سطح آگاهی‌های جانبی و تکمیل مهارت‌های شغلی در اختیار قرار خواهد داشت. با علم به این مجموعه، قابلیت‌ها و ایمن‌سازی در انجام وظایف خطیر محوله، به تدریج ارتقا یافته و در تمامی فعالیت‌ها با افراد دیگر جامعه رفتاری محترمانه و آرائی-اسلامی داشته باشند.

عیسی کلانتری

معاون رئیس جمهور و

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست